

Een heel klein flardje vredesbeweging komt tot leven: 'Ik ben heus geen Poetin-lover' | de Volkskrant

Knip bron: [Een heel klein flardje vredesbeweging komt tot leven: 'Ik ben heus geen Poetin-lover' | de Volkskrant](#)

Na een week waarin taboes rondom Europese bewapening als sneeuw voor de zon verdwenen, kwamen twintig vredesorganisaties samen om een vuist te maken tegen de toenemende oorlogsretoriek. 'Wie kritische vragen stelt, wordt gezien als Poetinversteher.'

[Miluska van Rompu](#) de Volkskrant.

12 maart 2025, 05:00

Anti-oorlogsactivisten tijdens de workshop vreedzaam vechten. Beeld Guus Dubbelman / de Volkskrant

Vandaag voelt als een 'herhalingsoefening', zegt Reinout Koperdraat (71), een kleine man met bril. In de jaren tachtig was hij nauw betrokken bij de acties tegen de plaatsing van kruisraketten in Woensdrecht. Sommige gezichten in de overwegend grijze rij voor de ingang van de 'vredesconferentie' in Amsterdam Nieuw-West herkent hij nog uit die tijd.

En nee, deze herhaling van zetten, 'nu de mensonterende wapenwedloop weer in volle gang is' maakt hem niet cynisch. 'Dat heeft geen zin. Je moet vooral kijken waar je invloed op hebt. En we kunnen invloed uitoefenen als we de krachten bundelen.'

In Ru Paré, een voormalige basisschool en nu gemeenschapscentrum, zijn zondag een paar honderd vredesactivisten en geïnteresseerden samengekomen om een vuist te maken tegen de toenemende oorlogsretoriek. Initiatiefnemer is De Nieuwe Vredesbeweging, een paraplu

waaronder zich sinds september meer dan twintig actiegroepen hebben geschaard, van Kerk en Vrede tot Stop Wapenhandel. Bij standjes verkopen zij boeken, posters en stickers.

‘Hier zijn we’

‘De laatste tijd hoorde ik geregeld: waar is nou de vredesbeweging?’, opent een moderator de bijeenkomst op het zonovergoten en met planten omgeven podium in de voormalige gymzaal. ‘Nou, hier zijn we.’ Een toespraak van voormalig PvdA-Kamerlid en minister Jan Pronk, met tien geboden om oorlog te voorkomen, kan op enorm applaus rekenen.

Dat de bijeenkomst zo actueel zou zijn, nadat vorige week het ene na het andere [taboe op Europese bewapening sneuvelde](#), had hij niet zien aankomen, zegt Guido van Leemput, een van de initiatiefnemers van De Nieuwe Vredesbeweging. Misschien verklaart dat wel de goede opkomst, hoewel de roep om demilitarisering er eentje is in de marge. ‘Als je hier rondkijkt, lijken we populair, maar dit is het wel zo’n beetje, onze aanhang.’

Onbegrijpelijk, voor veel aanwezigen, want wie wil er nou geen vrede? ‘In een oorlog wint niemand’, klinkt het veelvuldig. En: ‘Zelfs Trump wil de oorlog stoppen. Bizar dat Europese leiders dat niet willen.’

Over hoe die vrede er dan precies uit moet zien, zijn de meningen verdeeld, zegt Van Leemput. ‘Sommige mensen pleiten voor afspraken over het geleidelijk teruggeven van land aan Oekraïne, of voor het handhaven van de verdeling zoals die nu is. Maar er zitten ook mensen bij die Rusland geweldig vinden.’

Contact met Rusland

Waar iedereen het hier wel over eens is: niet oorlog, maar toenadering en diplomatie zijn de weg naar vrede. Hugo Gietelink (62) spuugt zowat vuur als hij zijn punt maakt. ‘Elke dag sneuvelen er mensen, van wie de nabestaanden nog generaties lang rancuneus zullen reageren en er meer oorlog zal zijn.’ Europa moet contact zoeken met Rusland, zegt hij, in plaats van het land buiten te sluiten. ‘Waarom doen ze bijvoorbeeld niet mee aan het Eurovisie Songfestival?’

Dat Vladimir Poetin een onverbiddelijke expansiedrift heeft, waarin toenadering nu geen verandering meer zal brengen, noemt hij een ‘klinkklare leugen’ en het ‘Hitlersyndroom’ waar Europa aan lijdt. ‘Begrijp me niet verkeerd, ik ben geen Poetin-lover. Maar vraag je nou eens af waarom iedereen elkaar napraat als het gaat om Poetin als boeman. Dat is de legitimatie om de Navo te laten voortbestaan, om geld te blijven verdienen aan oorlog.’

De overtuiging dat het te laat is voor verbinding komt door de oorlogspropaganda, vindt ook Greetje Witte, auteur van *Oorlog verkopen*. Tijdens een workshop over het thema legt ze uit: ‘Je hoort vaak: ik was er altijd tegen, maar dit keer is het echt noodzakelijk. Dat komt door de framing in de media, die naadloos meegaan in het narratief dat bewapening leidt tot veiligheid.’

‘Vragen als: is er wel alles aan gedaan om de oorlog te voorkomen, kan Oekraïne deze oorlog wel winnen, en zo nee: hoe maken we er dan op de beste manier een eind aan, worden niet gesteld door journalisten. Wie ze wel stelt, wordt gezien als Poetinversteher.’

Rugzakje met vredesedities

Om de bubbel van gevestigde media te doorbreken roept Witte het overvolle klaslokaaltje – de inschrijvingen voor deze workshop pasten lang niet in de kolommen op het formulier bij de ingang – op om niet-geplaatste opiniestukken met haar te delen, zodat ze die alsnog kan plaatsen op haar webpagina van stukken ‘die u niet kon of mocht lezen’.

Na afloop gaat een vrouw het klaslokaal rond met open rugzak vol ‘vredesedities’ van *De Andere Krant*, een particulier uitgegeven krant die onder meer complottheorieën over MH17 en vaccinaties verspreidt. Ook de doorgewinterde vredesactivist Koperdraat loopt met een canvastasje van de krant rond. Corona, zegt hij, en de ‘ridicule’ maatregelen, hebben hem uit zijn activistische winterslaap gehaald.

Buiten vindt een training ‘vreedzaam vechten’ plaats. In andere zaaltjes worden acties bekokstoofd, tegen de Haagse Navo-top in juni, werving door Defensie en rederij Maersk, dat militaire goederen naar Israël verscheept. Nummers, mailadressen en leestips worden uitgewisseld. De vredesbeweging lijkt terug van weggeweest.

Gietelink kan zijn geluk niet op: ‘Die demonstraties in de vorige eeuw waren de mooiste dagen van mijn leven. Het is prachtig dat ‘gewone’ mensen, die niet de touwtjes in handen hebben, zich ook kunnen laten gelden.’